

ВІДГУК

офіційного опонента - кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника, доцента кафедри цивільного права та процесу Національного університету Державної податкової служби України Новицької Наталії Борисівни на дисертацію Лавриненка Олексія Олександровича «Адміністративно-правове регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами. Дискусійні питання і проблеми у сфері охорони здоров'я дедалі частіше стають предметом політичних дебатів та висвітлюються у матеріалах засобів масової інформації. В свою чергу належне адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я відіграє важливу роль в якості об'єкту досліджень як правників, так і фахівців у галузі медицини.

Серед обставин, які засвідчують своєчасність та актуальність теми дисертаційного дослідження О.О. Лавриненка в контексті сучасної адміністративно-правової науки, варто вказати наступні: 1) невід'ємна соціальна значущість сфери охорони здоров'я як для окремої особи, так і для держави взагалі. Виходячи з цього, суспільні відносини, що виникають у даній царині характеризуються приватним і публічним характером та вимагають належного нормативного врегулювання; 2) низький загальний рівень охорони здоров'я населення України; 3) стійка негативна тенденція до погіршення демографічної ситуації та скорочення середньої тривалості життя; 4) недоліки діючої у державі системи охорони здоров'я; 5) економічність та ефективність заходів профілактичної спрямованості у порівнянні із лікуванням вже існуючих хвороб.

Виходячи із перелічених обставин, поряд із актуальністю можна констатувати теоретичну та практичну спрямованість дисертації за темою «Адміністративно-правове регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я», підготовлену здобувачем наукового ступеня кандидата юридичних наук Лавриненком О. О.

Дисертаційна робота, як видно із положень наукової праці та тексту автореферату, здійснювалась відповідно до п. 1 Додатку 9 Пріоритетних напрямків наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2010-2014 рр., затверджених Наказом МВС України від 28 липня 2010 р. №347, п. 17.6 Пріоритетних напрямів наукових досліджень Харківського національного університету внутрішніх справ на 2011-2014 рр., затверджених Вченою радою Харківського національного університету внутрішніх справ 27 грудня 2010 р. (протокол № 10).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Дисертація базується на комплексному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, що значною мірою обумовлено і характером дослідницької бази. Безсумнівною перевагою роботи є те, що поряд з працями з адміністративного права, О. О. Лавриненко використовував наукові розробки із загальної теорії держави і права, конституційного, цивільного права, теорії державного управління, інших галузевих правових наук.

Детальному аналізу піддано закони та інші нормативно-правові акти України, якими забезпечується регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я. Позитивною рисою дослідження є й використання та аналіз великого обсягу міжнародних правових актів та закордонних законодавчих актів у сфері охорони здоров'я.

Робота, запропонована О. О. Лавриненком, характеризується системним аналізом предмету дослідження. Структура дисертації повністю відповідає меті і завданню дослідження, доволі послідовно розглянуті всі проблеми, визначені автором.

Глибина і достовірність результатів дисертаційного дослідження забезпечується володінням автором методами наукового пошуку. Теоретико-методологічною основою дослідження стали сучасні загальні та спеціальні методи наукового пізнання, застосування яких зумовлено системним підходом, що дало можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми.

Наукова новизна дисертаційного дослідження.

Опонент констатує достовірність і новизну наукових положень, сформульованих у дисертації. Підґрунтям для такого твердження є те, що дисертація є одним із перших в українській адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням теоретичних і практичних питань адміністративно-правового регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я. Крім того, елементи наукової новизни дисертації містяться (крім відповідних розділів дисертації та автореферату) у висновках до розділів та загальних висновках по роботі.

Автор детально розглядає питання, що стосуються поняття та сутності профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я (с. 13-31), аналізує закордонний досвід адміністративно-правового регулювання у сфері профілактики хвороб (с. 31-49).

Грунтовно розглядається сучасний стан адміністративно-правового регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я, в результаті чого автор дійшов до висновку, що на сьогодні в Україні діє значна за обсягом система нормативно-правових актів, які мають на меті профілактичну діяльність у сфері охорони здоров'я. Обґрунтовано виділяються групи законодавчих актів, які прямо чи опосередковано стосуються правового забезпечення цієї сфери: загальні акти, які врегульовують окремі важливі питання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я, яка, однак, не є основним предметом їх регулювання; акти у сфері охорони здоров'я, в яких зокрема регламентуються окремі питання щодо здійснення профілактичної діяльності; такі, що стосуються суто медичних аспектів профілактики у сфері

охорони здоров'я; акти, які регулюють питання охорони довкілля, забезпечення здорових умов життя, якості харчування та питної води; акти, які регламентують фізкультурно-спортивну діяльність; акти, які регулюють питання профілактики наркоманії, алкоголізму і паління (с. 53-55).

Увага приділяється і організаційним засадам профілактики хвороб, зокрема, питанням координаційної діяльності у цій сфері. Слушним є підхід автора стосовно доцільності розробки та прийняття на рівні Наказу Міністерства охорони здоров'я України порядку взаємодії та координації вищих, центральних, місцевих органів влади, органів місцевого самоврядування та громадськості щодо профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я (с. 86-87).

Детальним є дослідження автором адміністративно-правових засад інформаційного забезпечення профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я (с. 88-105). Слід погодитися з думкою автора, що важливим напрямом інформаційного забезпечення профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я має стати пропаганда ідеї здорового, раціонального харчування (с. 103). Заслуговує на підтримку і позиція автора стосовно необхідності запровадження вивчення у школі курсу «Основи здорового харчування», що доцільно закріпити на рівні відповідного наказу Міністерства освіти і науки України (с. 103).

Важливим є і аналіз адміністративно-правових засад протидії поширенню наркоманії, алкоголізму і тютюнової залежності в Україні (с. 122-135) та адміністративно-правового регулювання у сфері фізкультурно-спортивної діяльності в Україні (с. 135-157).

Також заслуговують на увагу пропозиції автора щодо необхідності вдосконалення заходів забезпечення законності при здійсненні профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я (с. 157-172).

Все вищенаведене дозволяє стверджувати, що дисертаційне дослідження О. О. Лавриненка відзначається науковою новизною. В результаті його проведення сформульовано ряд нових наукових положень і висновків, конкретні

пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України. Наукові положення, висновки, оцінки, пропозиції та рекомендації, що містяться у дисертації, можуть бути використані в практичній діяльності органів державної влади та закладів охорони здоров'я, а також у навчальному процесі та подальших наукових розробках у цій сфері.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях. Основні положення дисертаційної роботи знайшли достатньо повне відображення у одинадцяти наукових працях, з яких 5 статей, що опубліковані автором у фахових наукових виданнях, та тези 6 доповідей на науково-практичних конференціях. Робота пройшла необхідну апробацію. Результати дослідження було обговорено на спільному засіданні кафедри адміністративної діяльності ОВС факультету з підготовки фахівців міліції громадської безпеки та кримінальної міліції у справах дітей та кафедри загальноправових дисциплін факультету права та масових комунікацій Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол № 14 від 15 травня 2015 р.), заслуховувалися на науково-практичних конференціях.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення та результати дослідження. Дисертація і автореферат оформлені відповідно до встановлених вимог.

Визначаючи загалом високий теоретичний рівень роботи, її важливе практичне значення, варто відзначити, що не все не виключає можливості критичного підходу до окремих позицій здобувана, висловити деякі міркування та зауваження.

1. На с 26 автором визначаються функції профілактики у сфері охорони здоров'я. При цьому, виділяються окремо ідеологічна та виховна функція. Доцільно було б більш детально розкрити питання щодо їх співвідношення.

3. У підрозділі 1.2 роботи аналізується закордонний досвід профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я. Разом з цим, не

надаються конкретні пропозиції та рекомендації стосовно врахування закордонного досвіду в Україні.

2. У підрозділі 1.3 недостатньо авторських думок щодо кожної з розглянутих груп нормативно-правових актів. На наш погляд, доцільно було б надати більш детальні коментарі дисертанта з цього приводу.

4. На сторінці 134 роботи автором робляться конкретні пропозиції щодо залучення громадськості до протидії поширенню наркоманії, алкоголізму та палінню. Разом з цим, не аналізується практика діяльності міжнародних та українських громадських організацій у вказаній сфері.

5. Дискусійною є пропозиція автора стосовно необхідності проведення кодифікації законодавства, що регулює фізичну культуру і спорт і прийняття єдиного Спортивного кодексу України (с. 149).

6. В цілому підтримуючи пропозиції автора стосовно необхідності прийняття Закону України «Про захист прав пацієнтів», не зрозуміло, яким чином цей крок сприятиме гарантуванню прав і свобод громадян саме у сфері профілактики хвороб (с. 171-172).

В цілому дисертація Лавриненка Олексія Олександровича «Адміністративно-правове регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я» є завершеною науковою працею. Актуальність тематики, логічне викладення матеріалу, аргументованість наукових висновків і узагальнень свідчить про значний науковий рівень проведеного дослідження. Отримані наукові результати сприятимуть удосконаленню адміністративно-правового регулювання у сфері забезпечення права громадян України на охорону здоров'я.

Таким чином, дисертація на тему **«Адміністративно-правове регулювання профілактичної діяльності у сфері охорони здоров'я»** за своєю актуальністю, новизною та обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає вимогам п. 11, 13, 14 Постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого

наукового співробітника", а її автор, **Лавриненко Олексій Олександрович**, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право , пронес, фінансове право, інформаційне право.

Доцент кафедри цивільного права та процесу
Національного університету
Державної податкової служби України
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник

Н. Б. Новинька

